

УДК 621.326

Олійник О. – ст. гр. БМмпз-61

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ВЕЛИЧИНУ ВИРОБНИЧОЇ ПОТУЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Науковий керівник: к.т.н., доц. І.Б. Гевко

Для вивчення факторів, що впливають на величину виробничої потужності підприємства, необхідний аналіз і класифікація їх відповідно до оновлених елементів процесу виробництва - засобів праці, предметів праці і самої праці. При класифікації вони можуть бути розділені на дві групи: фактори, які впливають на розширення фронту роботи, і фактори, які позначаються на підвищенні продуктивності технологічного устаткування і робочих місць.

Розширення фронту роботи залежить насамперед від кількості технологічного устаткування і виробничих площ. Їх збільшення створює умови для розширення виробництва в просторі. Устаткування і робочі місця потрібно добирати так, щоб їхня структура відповідала структурі машиномісткості (трудомісткості) виробів, які виготовляються, тобто щоб був досягнутий максимальний рівень узгодженості продуктивності устаткування і пропускної здатності різних робочих місць. Певне співвідношення повинно існувати між виробничими потужностями дільниць і цехів підприємства. Отже, виробнича потужність залежить від рівня пропорційності, який визначається відповідністю структури устаткування і робочих місць структурі машиномісткості (трудомісткості) виробів, що виготовляються. Тому однією із найважливіших умов виробництва, яке здійснюється системою машин, є дотримання норм і пропорцій між їх кількістю, розмірами і робочими швидкостями. Порушення принципу пропорційності в побудові системи машин призводить до зменшення масштабу виробництва порівняно з тим, який міг би бути при цій кількості машин і робочих місць, а також до зниження ефективності використання виробничого апарату підприємства.

Фактори підвищення продуктивності машин (робочих місць) пов'язані, головним чином, з поліпшенням якісного складу технологічного устаткування. Продуктивність машин і устаткування також залежить від якості предметів праці. Чим вища якість заготовок, напівфабрикатів, тим менше потрібно часу на для їх обробки, тим більше зможе підприємство виготовити продукції, а отже, тим вища його виробнича потужність.

Значний вплив на збільшення продуктивності машин має удосконалення технологічного процесу. Впровадження прогресивної технології дає змогу інтенсифікувати виробничий процес, тобто скоротити як машинний, так і загальний час виготовлення виробу. Збільшення продуктивності машин залежить також від рівня досконалості конструкції виробів, які виготовляються. Чим простіша конструктивна схема виробів і окремих вузлів та вища їх технологічність у виробництві, тим нижча машиномісткість (трудомісткість) продукції і вища продуктивність машин.

Кваліфікація працівників також впливає на продуктивність машин. Систематичне підвищення загальної і технічної освіти, удосконалення виробничих навичок працівників підприємства і на цій основі підвищення рівня їхньої кваліфікації створює сприятливі соціальні передумови для збільшення продуктивності засобів праці.